

Нічний бій. Техніка і тактика

Автор цієї книги набув популярності як інструктор тактики дій зі зброєю і без зброї в умовах недостатнього освітлення, чи це міські нетрях або лісові нетрі, покинуті будівлі або трюм корабля.

Доскональне знання сучасного оснащення, техніки, прийомів та способів ведення бою в ускладнених умовах дозволяє автору давати рекомендації не лише професіоналам, а й звичайним людям, які потрапили до екстремальних ситуацій.

Для широкого загалу читачів.

Енді Стенфорд

НІЧНИЙ БІЙ ТЕХНІКА І ТАКТИКА

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ - 2023

УДК 333:359
С 88

Andy Stanford

FIGHT AT NIGHT

Tools, Techniques, Tactics and Training
for Combat in Low Light and Darkness

Стенфорд, Енді

С 88 Нічний бій. Техніка і тактика / Енді Стенфорд. — Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2023. — 284 с.

ISBN 978-611-01-2857-5

Автор цієї книги набув популярності як інструктор тактики дій зі зброєю і без зброї в умовах недостатнього освітлення, чи це міські нетрі або лісові хащі, покинуті будівлі або трюм корабля.

Доскональне знання сучасного оснащення, техніки, прийомів та способів ведення бою в ускладнених умовах дозволяє автору давати рекомендації не лише професіоналам, а й звичайним людям, які потрапили до екстремальних ситуацій.

Для широкого загалу читачів.

УДК 333:359

ISBN 978-611-01-2857-5

Copyright © 1999 by Andy Stanford.
© Центр учбової літератури, 2023.

Передмова

Я знаю Енді Стенфорда досить давно - з тих пір, коли в 1977 році батько возив його, п'ятнадцятирічного юнака, за сто миль у мій тир освоювати основі стрілецької підготовки. Зізнаюся, мене тішить свідомість того, що я був його першим учителем, при тому, що з перших наших занять він не марнував часу і за довгі роки наполегливого самовдосконалення зумів вже без моєї безпосередньої участі багато чого домогтися як у техніці стрілянини, так і в суміжних областях. Я мав можливість спостерігати, як з легкозбудливого, але володіючого хорошими задатками підлітка Енді перетворювався на вдумливого, зрілого чоловіка, що відрізняється чималою витримкою і самодисципліною, при цьому йому вдалося зберегти допитливість і ентузіазм молодості, які він спрямовував на придбання нових знань і проведення . Невичерпний інтерес захоплював його на пошук і освоєння нових концепцій, і в результаті багатообіцяючі задатки реалізувалися в безумовному професіоналізмі як у застосуванні вогневих засобів, так і у володінні бойовими мистецтвами. Його власна самооцінка, виражена у формулі «компетентний учень», повною мірою відображає суть підходу Стенфорда до обраної сфери професійної діяльності та предмета життєвого інтересу.

Енді має експертні сертифікати категорії «Е» з володіння пістолетом, гвинтівкою та помповою рушницею від керованого Джеффом Купером навчально-кваліфікаційного центру «Orange Gunsitc», пройшов навчання в ряді шкіл,

включаючи курс стрільби в умовах слабого освітлення в Академії S курс застосування бойових дробовиків та тактики дій усередині приміщень в Академії стрілецької зброї Явапаї (Луїс Овербак), програму Академії Роджерса, що проводиться компанією «Н&К» курс застосування пістолетів-кулеметів, курс протиснайперського захисту Клінта Сміта, програму Інституту бойових засобів (Массад Ай та Інституту «Sure-Fire», а також курс MYLARTE підготовки інструкторів для сил правопорядку щодо дій в умовах слабого освітлення, який ми відвідували з Енді разом. Будучи дипломованим інструктором поліції з оборонної тактики, Енді навчався багатьом технікам рукопашного бою, володінню холодною зброєю. Досить сказати, що свого часу його вчителями були Філ Мессіна (Modern Warrior).

Гаррі Клагейвіц («Active Countermeasures»). Джеймс Кітинг (COMTECH) та багато інших визнаних майстрів бойових мистецтв.

«Змагальна» біографія Енді починається з його перших призів, завойованих у Південно-Західній лізі стрільби з пістолетав категорії тінейджерів, і подальших перемог у більш серйозних категоріях, зокрема Міжнародної конфедерації практичної стрільби (IPSC) на загальнонаціональному рівні. Протягом кількох років він займав гідні місця на традиційних змаганнях з володіння трьома видами зброї, що проводяться журналом «Солдат удачі» (Soldier of Fortune), включаючи загальне четверте місце на регіональному етапі турніру. У 1994 голу Енді на Національному тактичному фестивалі (NTI), що проводився на Гансайт-ранчо, завоював престижне звання стрільця (абсолютне 1-е місце), а в 1998 році голу додав до нього 2-е місце на NTI у Гаррісбурзі, а також ще

одне 1-е місце в індивідуальному заліку змагання з чотирма вилами зброї «Топ-ган» Асоціації офіцерів тактичних команд штату Огайо. І це лише дециця перемог, здобутих ним у турнірах за участю справжніх професіоналів.

Енді був серед компаньйонів та учасників реалізації Південно-каліфорнійської програми тактичного бою (SCTC), початок якої було покладено ветераном В'єтнаму, снайпером морської піхоти США Доном Райзером та мною ще 1981 року. Програма успішно існує і до сьогодні і заснована на реалістичних, тактично орієнтованих ситуаціях із застосуванням пістолетів та гвинтівок (на противагу змагальним турнірам). Нашими вірними партнерами в цій справі завжди були «хлопці з Бейкерофілда» (Майкл Хорн і Лайл В'ятт), які довгі роки займалися організацією змагань, що проводилися за егідою журналу «Солдат удачі». Енді брав участь у програмі в період ведення власного курсу стрілецької підготовки в Каліфорнії, запропонував кілька цікавих тактичних сценаріїв і робив саме те, чого ми найбільше очікували від усіх учасників SCTC - сміливих експериментів з будь-якими тактичними схемами та прийомами, живого обговорення (до, у процесі і після) способів навчання тому, як стріляти краще та ефективніше, а не просто набирати бали та завойовувати трофеї. Мати у своєму багажі участь у такій дослідній за своєю суттю програмі, як SCTC, - великий плюс для кожного, хто прагне з'ясувати, що працює, а що немає в реальному протистоянні, не будучи пов'язаним правилами змагань. Енді зробив в програмі помітний внесок, і я впевнений (як і всі ми), що він придбав від прилучення до неї багато корисного для себе.

Енді є автором кількох статей, опублікованих на початку

1990-х років у газеті морських піхотинців «Marine Corps Gazette», вів практичні заняття на базі морської піхоти в Пенделтоні. Спільно з відставним майором морської піхоти Річардом Джеппесеном він заснував Навчальний центр армійської стрілецької підготовки (ММЕФ) з наміром запропонувати всім військовослужбовцям та морським піхотинцям зокрема додаткову можливість удосконалюватися в мистецтві влучної стрілянини. Він і мене, як інструктора «Orange Gunsite» та колишнього морпіха, залучив до роботи у своєму центрі як спеціаліст зі зв'язків з приватним сектором. Ми дійсно добре попрацювали над тим, щоб запропонувати нашим курсантам пакет свіжих ідей та нетривіальних технік, і, треба думати, допомогли їм поглянути на багато речей критичним поглядом.

За роки спільної роботи ми з Енді часто розмовляли про викладання - окрему сферу, безпосередньо не пов'язану з вмінням стріляти або тактично грамотно діяти, оскільки не так вже рідко чудовий стрілець (тактик, майстер змагальних дисциплін) не може прищепити своїм учням навички, якими володіє а тому ці навички по суті виявляються втраченими для майбутніх поколінь. Енді досяг чудового прогресу в мистецтві передачі знань, і сьогодні я сміливо можу поставити його вище декого з тих, хто знайшов як інструктор велику популярність, створив собі більш гучне ім'я, ніж Енді Стенфорд.

Сьогодні Енді займається викладанням тактики дій зі зброєю та без зброї як у рамках власного бізнесу – «Інструменти особистої безпеки» (Options for Personal Security/OPS), - так і в ролі позаштатного інструктора зі стрілецької підготовки та оборонної тактики в Академії кримі-

нального права Південної Флориди.

Щоб ви не подумали, що я всіма силами намагаюся піднести таланти автора, зауважу, що протягом довгих років знайомства у нас нерідко виникали розбіжності з приводу методів роботи, розбіжності, які мали в своїй основі різну оцінку відносної практичності певних видів обладнання та технічних прийомів (у чим ми низово сходимося, так це у визнанні переваг бойових ліхтарів компанії «Laser Products»). Втім, якщо підсумковий результат виходить задовільним, немає нічого страшного в тому, що однодумці дискутують про конкретні способи виконання роботи. Наявність різних точок зору щодо конкретних деталей не значить, що один з тих, хто дискутує – прав, а інший – ні.

Думаю, найкращим доказом визнання багато професійних якостей Енді є відчуття, що сіли б я намір відправитися у пекло, щоб знищити диявола, то Енді з його інтелектуальним і фізичним потенціалом виявився б серед тих, кому я запропонував би скласти компанію компанії.

У повній відповідності до назви книги читачеві пропонується ґрунтовний огляд теми протистояння в умовах недостатнього освітлення. Хоча частину представленої інформації можна отримати з великої кількості інших джерел, автор добре попрацював над тим, щоб звести воедино і логічно пов'язати в цілому доступні, по розрізнені відомості (при тому, що, скажімо, про роботу людського ока ви отримаєте більш ґрунтовне уявлення, ніж більшість студентів-медиків початкового курсу!). Особливу цінність для тих, хто ще тільки приступає до осягнення азів ефективних дій у сутінках і вночі, представляє виклад сильних і слабких сторін різних видів і типів оснащення і тактичних прийомів

у поєднанні з пропозицією, що проходить червоною ниткою, думати про те, що і як ви робите при кожній спробі силового розв'язання проблеми. Що стосується професіоналів, яким вже сьогодні доводиться діяти в умовах, в яких тільки здорового глузду явно недостатньо, книга природним і значним чином доповнить вже наявну у них бібліотеку спеціальної літератури.

У своїй власній бібліотеці я тримаю кілька екземплярів окремих книг, які за міри потреби пропоную своїм студентам і друзям з метою швидкого і повного освоєння предмета, після чого ми обговорюємо прочитане на наших чергових заняттях. З нетерпінням чекаю, коли моє домашнє зібрання поповниться парочкою екземплярів цієї книги. Одним я користуватимуся сам, а другий стану надавати в тимчасове користування.

Майкл Харріс.
Лос-Анджелес, 1998 р.

Майкл Харріс – колишній сержант корпусу морської піхоти США. Є сьогодні інструктором з вогневої підготовки у центрі Джеффа Купера. Харріс – визнаний експерт зі стрільби з бойового пістолета, якого директор Інституту бойових засобів Массад Айуб характеризує як «піонера дуельного тренінгу».

Названа його ім'ям техніка поєднання у бойовому застосуванні пістолета та ліхтаря використовується сьогодні професіоналами ситових підрозділів усього світу. Майкл продовжує робити свій внесок у обрану сферу життєвого інтересу як автор та інструктор.

ВСТУП

Сонце є скупчення розпеченого газу, гігантський ядерний котел. Його світло полегшує людству реалізацію всіх властивих йому видів діяльності, включаючи протистояння між окремими індивідами та групами індивідів. Мешканці ж загіненої сторони Землі відчують зниження здатності вирішувати навіть найпростіші завдання. Австрійський військовий теоретик XIX століття Карл фон Клаузевіц визначав цей деградаційний ефект як «тертя» і часом приписував йому вирішальну роль у результаті битв.

Як не сумно, але саме з настанням ночі підвищується ймовірність виникнення конфліктів, при тому що самі ви перебуваєте не в найкращій формі для виконання вельми небезпечних та відповідальних дій. Із заходом сонця зростає, зокрема, ймовірність злочинних посягань на життя та майно громадян, агресивних дій щодо представників сил правопорядку. Те саме стосується й армійських підрозділів, які з настанням темряви мають бути готові до різноманітних провокацій, спроб потайного проникнення в зони їх дислокації та повномасштабних нічних штурмів.

Контроль над ситуацією в умовах недостатнього освітлення, інструменти, що дозволяють здобути гору над противником і вижити в подібних обставинах – тема цієї книги. Розглянуті в ній сценарії стосуються не тільки нічних зіткнень просто неба, але й протистояння в умовах слабого фонового освітлення, що дуже характерно для дій усередині споруд, на кораблях та інших транспортних засобах, - словом

там і тоді, де і коли око людини відчуває недолік фотонів.

Як зазначено у повній назві книги, окремим предметом розгляду є аналіз спеціального оснащення та техніки ведення бою за недостатнього освітлення. Пропонований вибір коштів здатний задовольнити як приватного громадянина, і членів професійної оперативно-тактичної групи. По суті, варто зрозуміти принципи веління нічного бою - і ви зможете перетворити темряву з прикрої перешкоди на перевагу. Тим часом, перш ніж приміряти на себе той чи інший запропонований у книзі варіант, читачеві слід ясно окреслити проблему, що стоїть перед ним. Межі виправданих та законних дій, які ви зможете вчинити у конкретній ситуації, визначатиметься характером самої ситуації.

Зокрема, завдання, які вирішуються армійськими підрозділами, різко контрастують із колом питань, які в більшості випадків доводиться вирішувати цивільним особам, до яких належать і представники правоохоронних органів. Дії військових переважно націлені на знищення противника та руйнування об'єктів. Супутні збитки у формі випадкового вбивства власних соратників, а також мирних жителів - сумний, але неминучий «побічний продукт» війни. Жертви, що виникають у результаті поліцейських операцій чи самооборони громадян, сприймаються зовсім інакше.

Вибір коштів, таким чином, повинен відповідати бажаному та прийнятному результату конфлікту. Так, «якщо поліцейські за обов'язком служби зобов'язані вирішувати певного роду ситуації у лобовому протистоянні з супротивником, то приватні особи можуть і повинні всіма силами уникати небезпечних сутичок. Якщо ви ставитеся до категорії останніх, Пам'ятайте, що перше, чого вам слід

прагнути заради власної безпеки, - це ухилення від зіткнення, стримування агресора та деескалація конфлікту.

З тих же міркувань вибір іншого шляху вирішення проблеми, крім відкритого протистояння, може піти на користь і поліції, і армії. Як писав давньокитайський стратег і військовий філософ Сун Цзи, «здобути сто перемог у ста битвах – це ще не показник вищої майстерності. Підкорити ворога без бою – ось вершина майстерності». Бійка - бридке заняття. Варто тільки відкрити ящик Пандори фізичного насильства, і в принципі можна очікувати будь-якого результату.

Деякі із засобів, широко застосовуваних військовими для поразки бойових цілей у темний час доби, в нашій книзі не розглядаються. У ній ви не прочитаєте про артилерійську підтримку (стрільбу освітлювальними та іншими спеціальними боеприпасами), мінні поля, міни-пастки, ручні гранати, загороджувальний вогонь з групової автоматичної зброї та про «вогонь останньої надії» з індивідуальної стрілецької зброї. Не те щоб перераховане не мало значення для солдатів, моряків, льотчиків чи морських піхотинців. Просто книга адресована іншому контингенту читачів.

Тим часом представлений нижче матеріал, безумовно, становить інтерес і для професіоналів різних пологів збройних сил, особливо враховуючи сучасну обстановку у світі та часте розгортання військ у миротворчих та інших цілях, які пов'язані з поведінкою повномасштабних бойових дій. Як завжди, вибір інструментів, методів та тактики визначається конкретною ситуацією та встановленими правилами застосування сили

Ким би ви не були, майте на увазі, що у разі смертельно

небезпечного протистояння ні мені, ні комусь іншому, а саме вам доведеться мати справу з усіма фізичними та правовими наслідками ваших власних дій. Серед можливих наслідків сутички не на життя, а на смерть – загибель однієї з противників, каліцтва, тюремний термін, психологічна травма і руйнування (судові та юридичні витрати). Так чи інакше, а сутичка віч-на-віч є, мабуть, найсуворішим випробуванням на здатність приймати самостійні рішення.

Не дивно, якщо щось із запропонованого в цій книзі не підходить вам особисто або не відповідає типовим для вашого середовища проживання обставинам.

Знайдіть те, що дозволить досягти бажаного результату. Не обмежуйтеся викладеним нижче, але, навпаки, скористайтеся прочитаним як відправною точкою для подальшого дослідження питання як основою подальшого самоосвіти та практичного тренінгу. Керуйтеся при кожному виборі тим самим здоровим глуздом.

Нарешті, Пам'ятайте, що навіть якщо все, здавалося б, складається на вашу користь, ніякі технічні засоби, ніяка техніка і тактика не зможуть на його процент гарантувати благополучного для вас результату смертельного протистояння. Як образно висловився з цього приводу один із моїх наставників, «це як куряче лайно: що біла сторона, що коричнева – все одно лайно і нічого більше». Сподіваюся, що прочитане допоможе вам у ситуації, коли, незважаючи на всі ваші зусилля уникнути гіршого, ви все ж ув'язнули... у конфлікт по вуха – та ще й у темряві.

Енді Стенфорд,
Флорида, Себрінг

Глава 1

ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР

Зниження здатності ефективно протистояти противнику за низького рівня освітленості притаманно всіх представників роду людського. Якщо деякі інші ссавці, наприклад кажани, кішки, дельфіни і собаки, наділені природою механізмами, що забезпечують можливість діяти в темряві не менш впевнено, ніж при світлі дня, то homo sapiens подібну біологічну перевагу не має.

Це не означає, що з настанням темряви людина стає абсолютно безпорадною, і все-таки через особливості своєї фізіології та дії факторів соціалізації на світлі ми почуваємося значно впевненіше. На щастя, вчені та винахідники досить успішно працюють над створенням та розвитком технологій, у значній мірі виправляють даний «дефект» людської природи. І все ж жоден з нині існуючих інструментів не в змозі повністю компенсувати ефект слабкого освітлення.

У цьому розділі будуть розглянуті деякі з найбільш суттєвих фізіологічних та психологічних впливів на людину повної та часткової темряви.

Насамперед, звичайно ж, страждає зір. У своєму чуттєвому сприйнятті оточуючого людина в основному покладається саме на зір, від якого імовірно надходить 80% всієї інформації, що обробляється мозком. Коли загальний рівень освітленості падає нижче за певну межу, зір людини без підтримки будь-якого спеціального рукотворного пристрою погіршується кардинальним чином. Щоб зрозуміти, чому

так відбувається, нам доведеться докладніше зупинитись на механізмі роботи органів зору.

ЛЮДСЬКЕ ОКО

У спрощеному вигляді процес зорового сприйняття можна так. Перша стадія - це сприйняття навколишнього пас світу сітківкою ока - світлочутливою областю очного дна, яку можна порівняти з пінкою в кінокамері,

- Потіку фотонів, що проникає всередину очного яблука через кришталік. Далі мозок обробляє цю первинну інформацію та формує зоровий образ зафіксованого сітківкою об'єкта.

Сітківка складається з нейрорецепторів двох типів: паличок та колбочок. Колбочки здебільшого сконцентровані біля центру (центральної ямки) сітківки, а палички розподілені переважно з її периферії.

І палички, і колбочки є фоторецепторами, спеціалізованими нейронами, що активізуються при подразненні світлом певної інтенсивності.

При достатній освітленості зображення може сприйматися колбами; ці клітини забезпечують нам відчуття глибини зображення, розрізнення кольорів і здатність бачити дрібні деталі. Колбочки є органом денного зору. Тільки середина центральної ямки забезпечує зір 20/20, тоді як у зоні, розташованій лише в п'яти кутових градусах від центру очного дна, неврологічний ліміт дорівнює 20/70.

За дуже слабкого освітлення за роботу приймаються палички. Паличками сітківки забезпечується периферичний

зір, який чудово справляється з уловлюванням руху (ці клітини відзначають потенційну загрозу, але не розпізнають її), але не здатні розрізняти деталі, сприйняти глибину зображення та кольору. Тому при слабкому висвітленні якість одержуваної візуальної інформації значно знижується. Нічний зір забезпечується лише паличками, а поєднання добового і нічного зору називається сутінковим зором (включається в місячну ніч і в подібних умовах). У таблиці 1 представлено співвідношення рівня освітленості та характеристик людського зору.

Негативний вплив слабкої освітленості на зір особливо виразно проявляється при переході з добре освітленого місця в набагато темніший. Ви, безумовно, знаєте, про що йдеться, і відчували цей стан, наприклад коли з вестибюля кінотеатру потрапляли до темної зали для глядачів. У цей момент ваш зір швидше за все дорівнює $20/800$, тобто в чотири рази нижче за порогове значення $20/200$, що юридично визначається як показник нездатності що-небудь бачити в умовах темряви. При такому рівні освітленості ваш зір становить близько 5% від ефективного зору, яким ви володієте при денному світлі.

Позитивна сторона цього явища - нездатність ока протягом певного часу певною мірою адаптуватися до темряви. Через кілька секунд зіниця розшириться і пропускатиме більше світла, палички сітківки почнуть виробляти світлочутливу хімічну речовину родопсин (відоме також як зоровий пурпур), що зробить їх сприйнятливішими до низького рівня освітленості.

Таблиця 1. Залежність зору людини від рівня освітленості

Рівень освітлення (люкси)	Приклад джерела світла	Тип зору	Характеристики зору
1000000	Сонце у ясному небі	Д Е Н	Зоровий дискомфорт
100000	Сонце крізь димку		Ефект засліплення, зниження гостроти зору та пригнічена здатність розрізнення кольорів
10000 1000	Сонце за хмарами		Гострота зору та здатність розрізнення кольорів оптимально
100	Електричне освітлення	Е С У	
10	Світло свічки		Зниження гостроти зору та здатність розрізнення кольорів
1	Повний місяць		Низька гострота зору та здатність розрізнення кольорів
0,1	Півмісяць	Н К О	Межа корисного зору
0,01	Серп місяця		Відсутність колбочкового зору та здатності розрізнення кольорів
0,001	Ясне зоряне небо	В Н І	
0,0001			Відмінність силуетів
0,00001			Відмінність контрастних образів
0,000001	Світло зірок крізь димку	Ч Н Е	Відмінність тільки кольору

Негативний момент такої здатності ока полягає в тому, що процес адаптації займає деякий час - сорок хвилин у повній темряві і трохи менше в напівтемряві або в сутінках, - а крім того, око легко можна повернути у вихідний стан.

Око людини практично миттєво адаптується до підвищення рівня освітленості. Навіть відносно слабке світло, відзначене бічним зором, за секунду нейтралізує родопсин.

Загальний висновок такий: у багатьох ситуаціях немає сенсу прагнути до повної адаптації очей до темряви. Як показує практика, в більшості випадків поліцейським доводиться перестріляти з противником протягом перших двох хвилин після прибуття на місце, коли їх зір все ще перебуває під впливом світла автомобільних фар. Але навіть при повній адаптації до темряви очі не забезпечують гостроти зору 20/20, характерної для них при світлі дня, що частково пояснюється збільшенням розміру зіниці (менша глибина різкості), частково - зниженою роздільною здатністю зорових паличок.

За дванадцять хвилин адаптації до темряви зір відновлюється до показника 20/300, тобто набуває лише 15% власної зорової ефективності. Зір, що повністю адаптувався до освітленості ясної місячної ночі, як правило дорівнює 20/180, що трохи вище за рівень юридичної сліпоти. При рівні освітленості 25 лк людина здатна відрізнити зброю якогось іншого предмета у руках противника. Якщо ж джерело потенційної небезпеки переміщається, ситуація залишається незмінною і при значно кращому фоновому освітленні.

Досить сильне світло викликає ореольне засліплення, яке практично позбавляє противники можливості щось зробити

батареї скорочуватиметься, операцію слід проводити при температурі від 20°C до 30°C.

Неповна зарядка

Навіть якщо всі елементи батареї мають практично однакову ємність, можливі відмінності в ефективності їхньої зарядки. Прямої кореляції між ємністю та ефективністю зарядки у подібних елементів не простежується. Так чи інакше, а за загальної зарядженості батареї одні елементи можуть бути повністю зарядженими, інші - ні, якщо операція виконується за низької температури. Якщо заряджання припиняється і батарея починає працювати на живлення ліхтаря, період експлуатації від зарядки до зарядки буде скорочено. В ідеалі перед початком використання батарея має бути повністю заряджена.

Резюме

Існують три простих правила обслуговування кадмієво-нікелевих акумуляторів для ліхтарів, дотримання яких забезпечить максимальні робочі характеристики батареї та тривалий термін служби.

1. Коли в процесі експлуатації інтенсивність світлового променя помітно послабшає, вимкнути ліхтар та зарядити батарею.

2. Заряджати батарею повністю, але не допускати перезаряджання

3. Заряджання батареї проводити при кімнатній температурі від 20°C до 30°C

Зміст

ПЕРЕДМОВА.....	3
ВСТУП	9
ГЛАВА 1	
ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР.....	13
ГЛАВА 2	
ПРИЛАДИ НІЧНОГО БАЧЕННЯ	27
ГЛАВА 3	
ЛАЗЕРНІ ЦІЛЕКАЗІВНИКИ, ТРИТІЄВИ І ОПТИЧНІ ПРИЦІЛІ	49
ГЛАВА 4	
ЛІХТАРІ, ПРИСТРОЇ ДЛЯ ЇХ КРІПЛЕННЯ І ПРОЖЕКТОРА	68
ГЛАВА 5	
ДОДАТКОВЕ ОСНАЩЕННЯ.....	117
ГЛАВА 6	
ТЕХНІКА СПІЛЬНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ТА ЛІХТАРЯ.....	139
ГЛАВА 7	
РУКОПАШНИЙ БІЙ В УМОВАХ СЛАБКОГО ОСВІТЛЕННЯ	168
ГЛАВА 8	
ТАКТИКА ДІЙ В УМОВАХ СЛАБКОГО ОСВІТЛЕННЯ	189
ГЛАВА 9	
ЗБРОЯ ДЛЯ НІЧНОГО БОЮ І ДІЇ ПРОТИ УМОВНОГО ПРОТИВНИКА.....	233
ЗАМІСТЬ ВИСНОВКУ	254

Додаток 1

В ДОПОМОГУ СПОЖИВАЧУ ВІД КОМПАНІЇ ІТТ 255

Додаток 2

ОБСЛУГОВУВАННЯ І ЗАРЯДКА

КАДМІСВО-НІКЕЛЕВИХ АКУМУЛЯТОРІВ 276

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

Енді Стенфорд

НІЧНИЙ БІЙ ТЕХНІКА І ТАКТИКА

Підписано до друку 17.02.2023 р. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 17,75. Тираж 300 прим.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 2458 від 30.03.2006 р.

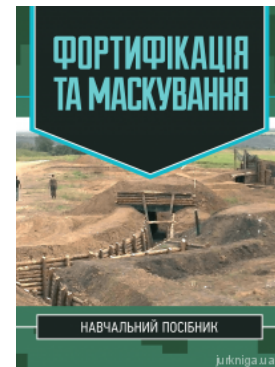
Книги, які можуть вас зацікавити

Методичні рекомендації "Контрзасадні дії" (за досвідом проведення ООС (раніше АТО))

Ближній бій. Місто, забудова, вулиця. Уроки битви та вправи

Фортифікація та маскування

Техніка засідки для малих піхотних підрозділів

Обучение действиям в наступательном бою

Високоінтенсивні бойові дії в містах. Ближній бій та вуличні бої у звичайній війні в місті

Перейти до галузі права
Військове право

[Перейти на сайт](#) →